

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Concept Regionale Energiestrategie Noord Holland Zuid

- Gevraagd besluit
1. In te stemmen met de concept-RES NHZ met in achtneming van de volgende zienswijze:
 - A. het college beschouwt de status van dit document in deze fase louter als een eerste schets en verkenning en kan zich in die zin vinden in het concept;
 - B. het college beschouwt de zoekgebieden voor zonne- en windenergie als puur indicatief waar nog een concrete uitwerking over de wenselijkheid en haalbaarheid voor Aalsmeer gevormd moet worden. Het aanbod in deze fase kan dus niet als definitief beschouwd worden;
 - C. het college kan voorlopig nog geen besluit nemen hoe wij als college Aalsmeer tegenover biomassacentrales staan. Hiervoor is meer informatie nodig over positieve en negatieve gevolgen voor samenleving en gezondheid en over de verschillende types centrales.
 2. De zienswijze aan de gemeenteraad en aan de partners in de RES regio kenbaar te maken;
 3. De concept RES NHZ vrij te geven voor reacties door participanten en de gemeenteraad voor verwerking in de Reactienota bij de concept RES en deze reacties mee te nemen in de RES 1.0
 4. De raad voor te stellen:
Zie vervolg 'Voorgesteld besluit' op pagina 2

Bijlagen Concept-RES versie 8 April 2020, Brief stakeholders Concept-RES, Persbericht Concept-RES

Ter bespreking B&W Ja
Besluit van de raad nodig Ja
Openbaarheid Ja, na 19/5

Participatie Ja
Zie onderdeel Communicatie van dit advies.

Behandeld in B&W-vergadering d.d.
Besluit B&W

12 MEI 2020, nr 17
Conform advies

Datum 21 april 2020
Nummer Z20-026069
Portefeuillehouder wethouder drs. W.B. Alink-Scheltema
Besproken in staf met portefeuillehouder op 6 april 2020

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar A. van der Poel
Telefoonnummer 540 43 90
E-mail a.van.der.poel@amstelveen.nl

Vervolg voorgesteld besluit:

4. De raad voor te stellen:

- A. Kennis te nemen van de volgende zienswijze van het college:
 - A. het college beschouwt de status van dit document in deze fase louter als een eerste schets en verkenning en kan zich in die zin vinden in het concept;
 - B. het college beschouwt de zoekgebieden voor zonne- en windenergie als puur indicatief waar nog een concrete uitwerking over de wenselijkheid en haalbaarheid voor Aalsmeer gevormd moet worden. Het aanbod in deze fase kan dus niet als definitief beschouwd worden;
 - C. het college kan voorlopig nog geen besluit nemen hoe wij als college Aalsmeer tegenover biomassacentrales staan. Hiervoor is meer informatie nodig over positieve en negatieve gevolgen voor samenleving en gezondheid en over de verschillende types centrales.
- B. Wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de Concept-RES voor verwerking in de Reactienota bij de concept RES en deze meenemen in de RES 1.0. , waarbij de belangrijkste punten in de concept RES zijn:
 - 1. Het aanbod van de RES-regio NHZ om 2,7 TWh bij te dragen aan de landelijke opgave van 35 TWh hernieuwbare energie in 2030;
 - 2. De globale zoekgebieden voor grootschalige wind- en zonne-energie;
 - 3. Het vervolgproces om van de concept-RES te komen tot de RES 1.0.;
 - 4. En specifiek de globale zoekgebieden voor wind- en zonne-energie op het grondgebied van de gemeente Aalsmeer.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Gemeente Aalsmeer wil in 2040 onafhankelijk van fossiele brandstoffen zijn en de gemeentelijke organisatie streeft er vanuit de voorbeeldfunctie naar om in 2030 fossielonafhankelijk te zijn. Naast energiebesparing zijn opwekken van duurzame energie en het optimaal inzetten van duurzame warmtebronnen belangrijke deelopgaven voor het bereiken van de ambitie 'fossiel onafhankelijk 2040'.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Als gevolg van het Klimaatakkoord wordt in regionaalverband een energiestrategie uitgewerkt, de Regionale Energiestrategie Noord Holland Zuid (RES NHZ), deze strategie draagt bij aan de landelijke doelstellingen van het Klimaatakkoord en het Interbestuurlijk Programma (feb. 2018) om in 2030 landelijk 35 TWh duurzame energie op te wekken.

De bijdrage van regio Noord-Holland Zuid telt op tot 2,7 TWh. In de regio NHZ wordt nu al 0,7 TWh opgewekt. Het bod in de concept RES NHZ komt daarmee op 2,0 TWh, verdeeld over verschillende typen zoekgebieden:

- Zon op grote daken.
- Zon op parkeerplaatsen.
- Zon op geluidsweringen en langs infrastructuur.
- 42 grootschalige zoekgebieden voor opwek van wind en/of zonne-energie

In gemeente Aalsmeer zijn er zoekgebieden voor zonne-energie op, daken, parkeerplaatsen, langs infrastructuur, en een gecombineerd zoekgebied voor wind en zon. (zie hiervoor de kaart in bijlage 1: pg. 47).

In de concept-RES NHZ zijn de effecten op landschappelijke waarden, leefbaarheid voor inwoners en cultuurhistorische- en natuurwaarden in beeld gebracht. Ook de effecten op de energie-infrastructuur (betaalbaarheid en uitvoering) (zie bijlage 1: hoofdstuk 2). Ook is de relatie met de economie beschreven, zoals arbeidsmarkt en onderwijs en innovaties (zie bijlage 1: hoofdstuk 9).

De RES betekent, net als de Omgevingswet, een veranderende rol van de gemeenteraad: ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving en meer sturen op hoofdlijnen in dialoog met de samenleving.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 3, Economie & Duurzaamheid, thema 3.4 Duurzaamheid

Aanleiding

De (concept-)RES is een uitvloeisel van de afspraak in het Klimaatakkoord om regio's een grote rol te geven in de transitie van fossiele naar hernieuwbare energie. Er zijn in het land dertig energieregio's die via de RES zelf invulling geven aan hun bijdrage aan het nationale doel om in 2030 35 TWh hernieuwbare energie op te wekken voor de gebouwde omgeving. Noord-Holland Zuid is een van deze energieregio's en is opgedeeld in zes deelregio's. Amstelland, Amsterdam, Gooi en Vecht, Haarlemmermeer, IJmond & Zuid-Kennemerland en Zaanstreek - Waterland. Deze concept-RES is een tussenstap in de periode naar 1 juli 2021 wanneer besluitvorming over de 'RES 1.0' gereed moet zijn. het college heeft kennis genomen van het Concept Regionale Energie strategie Noord Holland Zuid (RES NHZ), welke in de regio door verschillende betrokken portefeuillehouders tot stand is gekomen. Het college wenst om in te kunnen stemmen ten aanzien van het concept stuk zoals het nu is aangenomen en voor inspraak naar de gemeenteraad gaat, via deze zienswijze, de volgende opmerkingen te onderstrepen:

1. Het college beschouwt de status van dit document in deze fase louter als een eerste schets en verkenning en kan zich in die zin vinden in het concept;
2. Het college beschouwt de zoekgebieden als puur indicatief waar nog een concretere uitwerking over de wenselijkheid en de haalbaarheid voor Aalsmeer gevormd moet worden. Het aanbod in deze fase kan dus niet als definitief beschouwd worden;
3. Het college kan voorlopig nog geen besluit nemen over hoe wij als gemeente Aalsmeer tegenover biomassacentrales staan. Hiervoor is meer informatie nodig over positieve en negatieve gevolgen voor de samenleving en gezondheid en over de verschillende typen centrales.

Argumenten

In stemmen met de Concept-RES is een processtap die bijdraagt bij aan het concretiseren van de wijze waarop gemeente Aalsmeer in samenhang met de regio invulling geeft aan de transitie van fossiele naar duurzame energiebronnen.

De status van het document

Het handelt zich in deze fase om een inventarisatie c.q. een eerste verkenning naar de mogelijkheden, die in de RES NHZ op Aalsmeers grondgebied mogelijk zouden kunnen zijn. Intern is er nog verdere afstemming nodig tussen domeinen als EZ, RO, recreatie/toerisme e.d. of dit aanbod haalbaar is, aangezien het aanbod de optelsom is van alle in theorie geïnventariseerde gebieden en energiebronnen. Daarom beschouwt het college de status van dit document in deze fase dan ook louter als een eerste schets en verkenning en kan zich in die zin vinden in het concept.

De Concept-RES brengt voor gemeente Aalsmeer concrete zoekgebieden voor energie-opwek in beeld. Via consultatieronden en participatie moet het draagvlak duidelijk worden waar energie-opwek in de zoekgebieden het meest kansrijk is en gerealiseerd kan worden. Uitgangspunt hierbij is dat de lokale samenleving ook moet kunnen profiteren van de opbrengsten.

De zoekgebieden en het aanbod

De zoekgebieden zijn nog niet definitief. Alle theoretische mogelijkheden zijn opgenomen, maar kunnen "schuren" met bijvoorbeeld ruimtelijke, economische en landschappelijke visie c.q. doelstellingen (denk aan het Bovenlandengebied, tijdelijke zonneweides tegen de Vriesekoopse Polder, windmolens tegen Leimuideraan, Greenpark en Greenport- (tuinbouw)gebieden). In de komende periode wordt in ieder zoekgebied gewerkt aan de volgende stap. Het doel is om in de RES 1.0 per zoekgebied een plan van aanpak of 'factsheet' op te nemen, waarin staat beschreven of en hoe de volgende stappen in dit gebied er uit zien. Tegelijkertijd is er in de volgende fase ook meer aandacht voor integrale vraagstukken: tijdens het opstellen van de concept RES werd duidelijk dat sommige (combinaties) van zoekgebieden vragen om een integrale en soms bovenregionale aanpak. Het behoud van landschappelijke kenmerken, natuurwaarden en ruimtelijke ontwikkelingsplannen zijn voorbeelden van deze vraagstukken. Participatie met de inwoners en het betrekken van de raadsleden zijn onderdeel van de uitwerking. Uiteindelijk besluit de gemeenteraad of een zoekgebied voldoende kansrijk is om opgenomen te worden in de RES 1.0. daarom beschouwt het college de status van de zoekgebieden dus als puur indicatief waar nog een concretere uitwerking over de wenselijkheid en haalbaarheid voor Aalsmeer gevormd moet worden. Het aanbod in deze fase kan dus niet als definitief beschouwd worden.

Energiebronnen

Daar waar in de RES NHZ c.q. in bijlagen, Aalsmeer (eventueel in samenhang met de Haarlemmermeer) wordt aangehaald dat Aalsmeer onderzoek doet naar de wenselijkheid naar biomassa onder steunt, moet en pas op de plaats gemaakt worden. Er bestaat teveel onduidelijkheid over de mogelijke schadelijke gezondheidseffecten van een biomassacentrale. Er schijnen meer fijnstoffen, stikstofdioxides en CO₂ vrij te komen (dan in kolencentrales). Voor milieu, klimaat en de gezondheid levert dit mogelijk ongewenste effecten op in een reeds onder druk staande leefomgeving in Aalsmeer. Daarom kan het college voorlopig nog geen besluit nemen over hoe wij als gemeente Aalsmeer tegenover biomassacentrales staan. Hiervoor is meer informatie nodig over positieve en negatieve gevolgen voor de samenleving en gezondheid en over de verschillende typen centrales.

Het vervolg

Door in te stemmen met de Concept-RES NHZ met inachtneming van de zienswijze van het college en deze vrij te geven voor wensen en bedenkingen vanuit de gemeenteraad kan in de eerste helft van 2021 een RES NHZ worden vastgesteld die kan rekenen op draagvlak in de regiogemeenten

waaronder gemeente Aalsmeer.

De Concept-RES geeft mede richting aan nieuwe en benodigde activiteiten en beleidsontwikkeling om de energietransitie in Aalsmeer te stimuleren en faciliteren. Een actueel voorbeeld hiervan is het 'beleidskader zonne-energie' (raad 17 september).

Door besluitvorming over de Concept-RES ontstaat duidelijkheid over het te volgen proces om te komen tot de RES 1.0 (Bijlage 1, hoofdstuk 10). Van belang hierbij is ook het proces dat moet leiden tot een Regionale Structuur Warmte, waarbij partijen op regionaalniveau samenwerken aan efficiënte inzet van duurzame warmtebronnen met bovengemeentelijke potentie. De transitievisies warmte van de gemeenten moeten de input leveren voor deze Regionale Structuur Warmte (en andersom).

De RES is geen integraal afwegingskader in de zin van ruimtelijkbeleid, maar een voornemen waar aan betrokken partijen zich committeren. Het gaat over ruimtelijke keuzes; 'waar zijn zonne- en winenergieprojecten wenselijk en onder welke voorwaarden? Deze integrale afweging wordt gemaakt in het proces van de lokale omgevingsvisie en plannen. Het borgen van de RES in de omgevingsvisie en plannen is daarom een aandachtspunt. Op deze wijze bepaalt elke gemeente zelf welke maatregelen genomen worden.

Kanttekeningen

De mate waarin energie-opwek in de benoemde zoekgebieden wordt gerealiseerd is mede afhankelijk van daadwerkelijke investeringen door inwoners en bedrijven (de markt). Om investeringen in energie-opwek lokaal te verder te stimuleren kan aanvullend beleid worden ontwikkeld voor verschillende thema's en doelgroepen, bijvoorbeeld om zonne-energie op grote daken te stimuleren.

Een robuuste energie-infrastructuur is randvoorwaardelijk voor het realiseren van alle energie-opwek, de warmtetransitie en grote ruimtelijke ontwikkelingen. De net-impactanalyse van de netbeheerder concludeert dat er aandacht nodig is voor de locaties van nieuwe energie-opwek (nabij de vraag) en dat het aanbod van RES-regio Noord-Holland Zuid voor uitdagingen zorgt om het net werk tijdig, betaalbaar en met beperkte maatschappelijke impact te realiseren. Samenwerking met de netbeheerders (Liander en Stedin) is van belang.

Als gevolg van de maatschappelijke en economische gevolgen van de maatregelen tegen het Coronavirus (SARS-CoV 2) kunnen er wijzigingen optreden in de planning en het proces richting de RES 1.0. En doordat de impact op de economie van de maatregelen zeer fors is, is het van belang de samenleving en economie te ondersteunen richting duurzame ontwikkeling.

Financiën

De benodigde ambtelijke capaciteit en kosten voor participatie en communicatie inkader van de RES worden gedekt vanuit huidige beschikbare middelen voor Energiebeleid.

Realisatie van initiatieven is afhankelijk van de inzet van inwoners en bedrijven. Het stimuleren van een deel van deze initiatieven worden binnen de huidige begroting uitgevoerd. Denk hierbij aan de duurzaamheidslening en Duurzaamheidsfonds Aalsmeer.

Wat eventuele extra uitvoeringskosten zijn van de uitvoering van de RES, maar ook andere Klimaatopgaven zoals wijkgerichte aanpakken (vanaf 2022) is nog onzeker. Hiervoor wordt op landelijk niveau een artikel 2-onderzoek gedaan, dat voor 2021 gereed moet zijn en duidelijkheid geeft over de Rijksbijdrage voor de energietransitie.

Communicatie & participatie

De website en nieuwsbrief van de RES-regio Noord-Holland Zuid (<https://energieregionhz.nl>) zijn het centrale communicatiemiddel. Op de website zijn alle documenten gepubliceerd, transparant en volledig, waaronder de startnotitie, fotodocumenten, scenario's en verslagen van onderzoeken en lokale bijeenkomsten. Op LinkedIn en Twitter zijn artikelen (interviews), verslagen van bijeenkomsten, relevante ontwikkelingen en voorbeelden van de energietransitie gedeeld.

Na het vrijgeven van de Concept-RES voor reacties door participanten en de gemeenteraad wordt een persbericht verstuurd (zie bijlage 2: concept persbericht). Ook wordt de Concept-RES toegevoerd aan allen die betrokken waren bij lokale participatie over de Concept-RES, met de vraag om een reactie te geven (Zie bijlage 3: brief stakeholders).

Procedure

De concept-RES is geen statisch eindresultaat, maar een eerste stap in langjarig regionaal proces. De RES komt op meerdere momenten op de bestuurlijke agenda voor besluitvorming.

De gemeenteraad krijgt de gelegenheid om haar wensen en bedenkingen ten aanzien van de Concept-RES mee te geven voor de uitwerking van de RES 1.0 via een zogenaamde reactienota. Deze nota zal na de raadsbijeenkomst van 18 juni worden opgesteld en door het college worden vastgesteld (Zie bijlage 1, hoofdstuk 10. Hoe komen we tot een RES?).

De concept-RES van NHZ wordt naar verwachting 1 oktober 2020 aangeboden aan het Nationaal Programma RES (NP RES) voor beoordeling en doorrekening. Het NP RES beoordeelt de concept-RES en stelt een advies op voor het vervolgproces. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) berekent of alle RES-sen samen voldoen aan het landelijke doel van 35 TWh opwek op land in 2030. Is dit niet het geval, dan moet elke RES-regio opnieuw naar de tekentafel om het ontbrekende aandeel aan te vullen via een landelijke verdeelsystematiek.

De ontwikkeling van de RES 1.0 gaat van start zodra de Concept-RES is afgerond. Hierbij staat participatie centraal. Op hoofdlijnen zijn dit de volgende stappen:

- De reacties op de Concept-RES worden verwerkt in een reactienota. Eventuele dilemma's worden besproken met stakeholders uit de deelregio's.
- Na de zomer start het nader concretiseren en uitwerken van de zoekgebieden voor wind- en/of zonne-energie.
- De relatie met andere sectoren wordt geconcretiseerd (mobiliteit, landbouw en industrie).
- Daarnaast wordt de Regionale Structuur Warmte verder uitgewerkt. Ook wordt een aanzet gemaakt voor de uitvoeringsstructuur die nodig is voor de uitvoering van de RES.

De opbrengsten worden gebundeld in de RES 1.0. De RES 1.0 wordt, via de stuurgroep en de colleges (B&W, GS en DB waterschappen) vóór juli 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan de algemene besturen (raden, Staten en AB).
